

dansk som andetsprog. Delrapport nr. 1, som blev udsendt i foråret 1997, omhandlede tosprogede elevers danskkundskaber på folkeskolens ældste klassetrin, og forholdet til modersmålet vil blive belyst i undersøgelsens delrapport nr. 2, som forventes at foreligge i marts 1998.

For det andet: Kendskab til flere sprog kan være af stor værdi for et barns udvikling. Det kan også have betydning i internationalt samarbejde, at der i Danmark findes personer med kendskab til andre sprog som f.eks. arabisk og tyrkisk.

For det tredje: Hvis modersmålet ikke udvikles, risikerer børn og unge at blive fremmedgjorte i forhold til forældrene, og noget sådant vil selvsagt være til allerstørste skade for børns og unges udvikling. For at andengenerationsindvandrere ikke skal blive rodløse, er det afgørende, at de forstår både det danske samfund og deres egne forældre.

For det fjerde: Modersmållærerne på skolerne formidler i mange sammenhænge en kontakt mellem skolen og forældrene, hvilket fremmer indvandrerforældrenes forståelse af og tillid til folkeskolen.

For det femte: Oprindelig var udsigten til, at de udenlandske arbejdstagere og deres familier senere ville rejse hjem, en del af begrundelsen for modersmålsundervisningen. Det har imidlertid vist sig, at det kun sker i begrænset omfang. Når det gælder flygtningefamilier, skal man dog ikke på forhånd opgive håbet om, at forholdene i hjemlandet kan bedre sig så meget, at familierne kan beslutte at vende hjem. Opstår denne situation, vil det jo være af stor betydning for familiernes beslutninger, at børnene forstår og taler oprindelseslandets sprog.

For det sjette: Internationale organisationer, herunder Europarådet og UNESCO, har udsendt anbefalinger om, at medlemsstaterne tilbyde modersmålsundervisning til alle børn af udenlandsk oprindelse. En sådan undervisning kendes da også i mange europæiske lande i større eller mindre udstrækning, og den gives overalt i de nordiske lande og i Tyskland de steder, hvor der er et tilstrækkeligt antal elever.

EF vedtog i 1977 et direktiv, der indeholder en forpligtelse til at tilbyde vederlagsfri modersmålsundervisning til børn, der kommer fra andre EU-lande. Selv om den generelle forpligtelse i folkeskoleloven blev ophævet, skulle der alligevel fortsat i overensstemmelse med EF-direktivet gives tilbud til børn, der kommer

fra andre EU-lande, og dette ville indebære en forskelsbehandling af børn i folkeskolen, som efter min opfattelse vil være meget betænkelig. Det vil ikke være en opfyldelse af forpligtelsen til at træffe egnede foranstaltninger vedrørende modersmålsundervisningen at henvise til, at en sådan undervisning kan varetages af forældre eller interesseorganisationer.

Men det vigtigste er efter min mening, at vi gør os klart, hvilke konsekvenser en eventuel afskaffelse af modersmålsundervisningen ville få. Hvis der ikke var etableret modersmålsundervisning i folkeskolen, hvor vi har indflydelsen på indholdet af undervisningen, er der grund til at tro, at flere forældre ville vælge etniske friskoler, og at et stigende antal børn ville blive sendt til koranskoler og lignende. Det er også sandsynligt, at nogle ambassader ville oprette en modersmålsundervisning.

Spørgsmålet er således efter min opfattelse ikke, om modersmålsundervisningen kan bevares eller afskaffes, men snarere, om denne undervisning skal varetages af folkeskolen, hvor vi har indflydelse på indholdet, eller om den i højere grad skal overlades til etniske friskoler, ambassadeundervisning og koranskoler og lignende.

Hvis man ønsker at fremme integrationen af tosprogede elever, er den bedste løsning efter min opfattelse at tilnærme modersmålsundervisningen til folkeskolens øvrige undervisning, og jeg går ind for, at retningslinjerne for modersmålsundervisning ændres i denne retning. Det primære formål må være, at modersmålsundervisningen skal støtte de tosprogede børns almindelige sproglige udvikling og fremme deres indlæring af dansk.

Hans Peter Baadsgaard (S):

Socialdemokratiet afviser det foreliggende beslutningsforslag, som er endnu mere vidtgående end det forslag, vi afviste i sidste samling, hvor man lagde op til kommunerne at afgøre, om der skulle gives modersmålsundervisning. Med dette forslag vil man helt stoppe offentlig støtte til modersmålsundervisning, og det er for vidtgående.

Det kan selvfølgelig diskuteres, i hvor stor udstrækning der skal gives modersmålsundervisning; men det vil eksempelvis være oplagt, at de børn, som har mulighed for at vende tilbage til deres hjemland, også får mulighed for undervisning i deres modersmål i den tid, de opholder sig her. På den anden side må vi vel